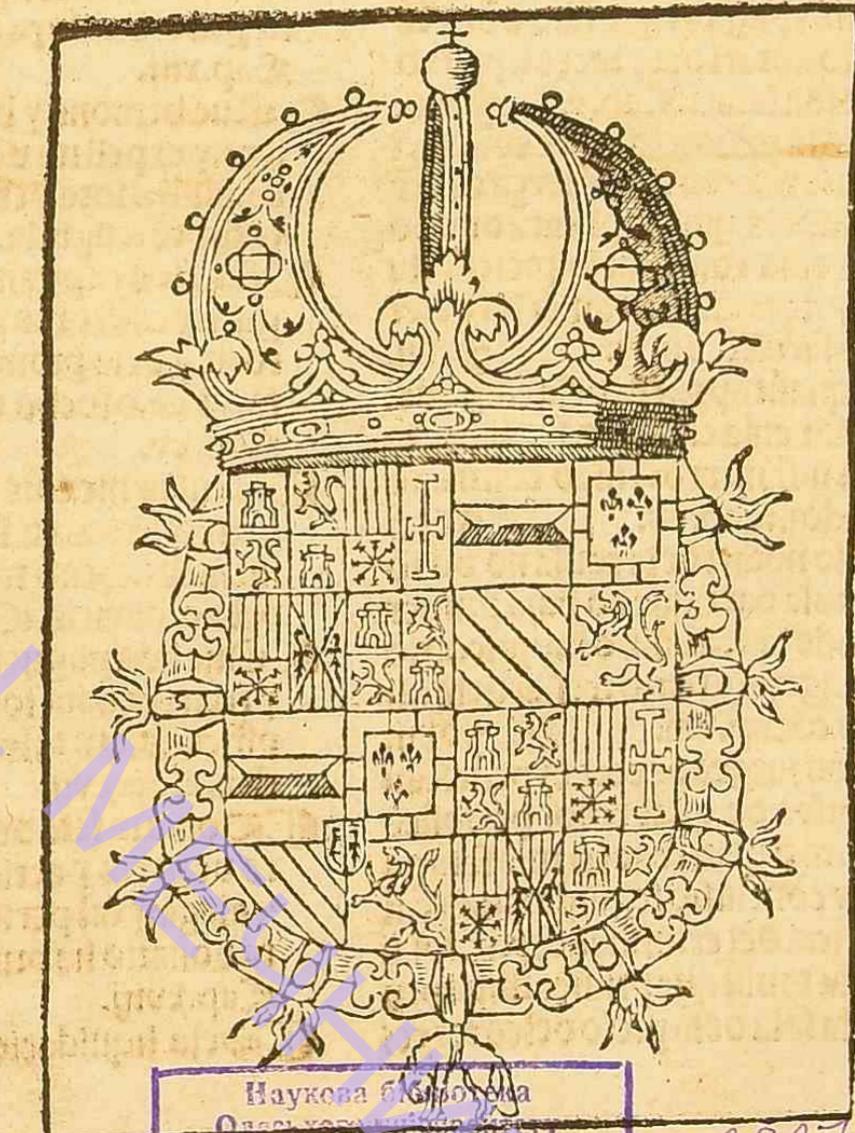

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ
ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

Constitucions fetes per lo Sereníssimo: molt Alt
Pereós d' Pobletí Princep d'les Asturias/ y de Gerona/
Primo genit de los regnes de Arago/ y Lloçinenc General d'la Sacra
Cecera, Catòlica/ y Real Magestar d' l'Emperador:/ y Rey nostre
Senyor d' Carles/ vny benauenturadament regnàt en lo principat d'
Catalunya/ y còptars de Rossello y Lerdanya/ en la Seu de Lleida
de Carbalunya per volta Lloçera Magestar conuocada/ y per
dit Sereníssimo don Pobletí Princep y locinent general celebrada/ a tots los regnes de la corona de
Arago deça la mar/ En la Sglecia d'
Santia Maria dela vila de
Ondara/ En lo any
D.D. Lij.

Наукова бібліотека
Одеського національного університету
ім. І. І. Мечникова

ua-32373

HAYDN
IMC
KOB

Taulas deles present Constitucions: è Capitols: e Actes de Cort.

Como q lo inuentari fabedor per lo bereu baje esser rebut y testificat p lo notari, q lo bereu volra, y q lo assessor raja ab lo governador com exira de Barcelona saluat just impediment. Cap. i. fol. i.
Cue les constitucions y capitols de Cort, sié rediuides a degut orde. Cap. ii. fol. i.
Cue los notaris, o scriuans expedit les letres citatories y inhibitoris sien tenguts scriure al peu d' dites letres, y copies de aquells lo nom del notari. Cap. iii. fol. i.
Cue no puguen esser dos doctos dela reyal audiencia Pare y fill, sogre y gendre, y dos germans, saluo los qui son d' plent. Cap. iii. fol. i.
Cue nos puga exigir sino dos reals per lo notari del proces a pena d' perdre son salari. Cap. v. fol. i.
Cen les supplicacions de contrari imperio se baje de posar terga de terga per la part, qui supplicara dins lo temps en la constitucio present sia posat y statutuit, altrament sia deteria ipso facto. Cap. vi. fol. i.
Cue quant appara de la culpa del acusador en la enquesta se puga y rocebir a instancia del fisich contra lo accusador. Cap. vii. fol. i.
Cue lo notari dela causa no do lo tresslat ala part, que no baje primer buydada la scedula, o supplicacio en lo original o en lo tresslat dela altra part. Cap. viii. fol. i.
Cue los juges de cort expedescan les causes de qual seuol personnes impetics d' qual seuol crims feta paraula y conclusio seguida en la real audiencia del criminal. cap. ix. fol. i.
Cue la taula que primer stava penjada ala sala de la preso deles taxes

q ban d' pagar los presos sia tornada en dita sala. Cap. x. fol. i.
Cue la constitucio del any. D.D. xxxv. cap. xvij. y la constitucio del any xxxvij. cap. xxv. baje loch en los consistoris dela deputatio, balsilia general y altres ordinaris de catalunya. Cap. xi. fol. i.
Cue sia feta la verificaciou memorial deles despeles per lo scriua d' manament, e que ento compte deles fulls del procés no sia compiat lo q occupen les supplications y scedules scrites dels aduocats, y prouisions de jutges. cap. xij. fol. i.
Cue sia polat dret del general de deu sous p liura de dincs dela valo deles llanees, que parlan per transir p Catalunya de altres regnes. Cap. xii. fol. i.
Cue briuons y belitres sien batejats, y expellits del principat de Catalunya sots pena en dita constitucio c' tenguda. Cap. xiii. fol. i.
Cue los capitans y soldats no puguen pendre res per la propria autoritat dels provincials dels ciutats, villes, o lochs de Catalunya. Cap. xiv. fol. i.
Causas menoras de dci liures no sien comedos en scrits sino verbalment se bajen d' tractar en les cours dels ordinaris. Cap. xv. fol. i.
Cue nos puguen dar clams d' pau y treua devant los loch tinents dels officials, qui tals processos fer poden. Cap. xvij. fol. i.
Con donatio feta de adalats bandolers de drets y actions ipso facto no valega, y tal persona, a quis sara dita donatio sia priuada del dret. Cap. xviii. fol. i.
Cue la liquidacio reseruada sobre

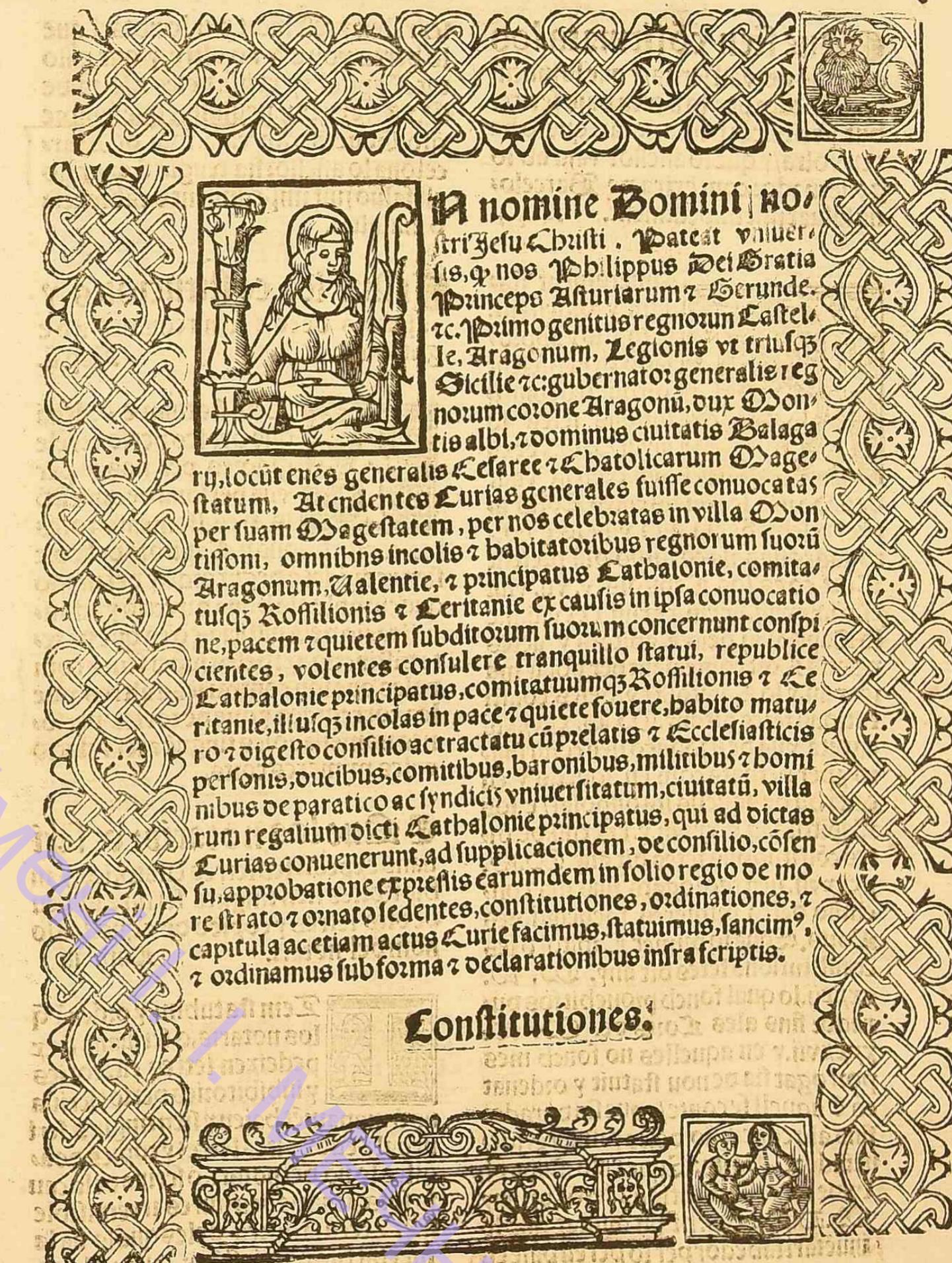
Taula Bala present obra!

la execucio del dret deles marqs, y dins dos dos anys lo jutge baje de explicar dita liquidacio reseruada. Cap. xix. fol. i.
Cue la pena que lo stranger incida y qual seuol persona q traura castius del principat de Catalunya. Cap. xx. fol. i.
Cue nos puguen traure mules y altres besties del principat de Catalunya sots pena de cent ducats. Cap. xxij. fol. i.
Cue eltes causes feudals se baje d' seruar lo orde de littib' abbrevianis. Cap. xxv. fol. i.
Cue los judges sentenciant bajan d' clarar sobre les dispeses. cap. xxvij. fol. i.
Cue ningun balle, o loch tinent de aquell no puga esser familiar dela inquisicio. Cap. xxvij. fol. i.
Cue los boinians bajen de exit d' principat de carbalunya dins tres melos. Cap. xxv. fol. i.
Cue los iappothecaris bajen de d' manar las medecines dins dos anys y ala taxa d' les medecines bi entre vigue un merge. Cap. xxvi. fol. i.
Cue en carnereries nos puguen taliar anyells ni anyells que no tingué un any complit. Cap. xxvij. fol. v.
Cue nos traguen roldois del principat de Catalunya sino pagat lo dret de dinc sous per quintal al general. Cap. xxvij. fol. v.
Cue no sia imposat nou visitgal en carbalunya p lo capite general. Cap. xxvij. fol. v.
Cue les manutenencies dels beneficis ecclesiastichs. Cap. xxv. fol. v.
Cue penjant la contencio d' jutjidi, cio entre les cors eclesiasticas y seculars nos imoue cosa alguna. Cap. xxvi. fol. v.
Capitols y actes de Cort.

Caula Bela present obra!

lunya. Cap. xi. fol. vii.
Co los sindichs deles vniuersitats q
sien naturals dela mateixa eniuersi
tat. Cap. xii. fol. vii.
Co que los privilegis del rey en Sau
me sié confirmates. Cap. xiii. fol. viii.
Co que no sié secretades vnualles
ne altres provissions dins lo téps en
dit capitol còtègut. cap. xiii. fol. viii.
Co que lo bisbe d tortosa, pabordes
y canonges pugue traure del regne
de Valècia les rendes de llurs bene
ficiis sens pagar cosa alguna. cap. xv
fol. viii.
Co que sia cassada y reuocada la pro
visió de la Odagestat data en Bru
xelles del any. M. D. xlii. en favor
delz soldats contra la vila de Per
pinya/ e q los doctors del reyal Co
seil bajé determinar sobre aço dins
quatre mesos. Cap. xvii. fol. viii.
Co de la taza dls scriuás comessa al
valle e jurats e reguers de Per
pinya que sien posats en vna taula
ella penjada en la cort de dita vila.
Cap. xvii. fol. viii.
Co tots los priuilegis y altres pro
visions concedides contra constitui
tions, e actes de cort ala vall dareu
sien reuocades, seruades les consti
tutions, y actes de Cort sobre aço
disposants. Cap. xviii. fol. ix.
Co lo gouernador q puga conixer d
les causes ciuils anant senlo loch ti
nent general dela regueria ha bòt
se trobelo gouernador, y en lo cri
minal en les causes noues. La. xix.
fol. ix.
Co que los familiars dela inquisicio
y dla crusada, o cambra apostolica
sien conuenguts davant los ordina
ris que conegue dels crims, y dels
deutes no obstant la familiaritat.
Cap. xx. fol. ix.

Co de la sequia de Zubir del q seba
deseruar. Cap. xxi. fol. ix.
Co que los Lauallers vessalle dela
iglesia de Lina no sien sculats en pa
gar los delmes. cap. xxi. fol. ix.
Co que han de seruar los jutges de
taula en la regueria de camp i deon
Cap. xxi. fol. ix.
Co que p malaltia, o just impedimen
to el canceller, vicer canceller y regent
la cancelleria y jutges de Lou daja
la meytat del salari, los jutges d ro
ta baix en doctes lures. Cap. xxi.
fol. x.
Co que se haja a manifestar pels, y
despatxar los safrans qucs cullen
en la terra de dota del bisbat d Lo
tosa en la taula dela vila de Batela
Cap. xxv. fol. x.
Co que la causa dls apolentos, ques
porta entre la vila de Perpinya, e
soldats se haja d decidir en la regia
audiencia dins vn any. cap. xxvi. fol. x.
Co q ningú ferrador, moliner, pastor/
treballador, ni moso de soldada pu
ga esser marcat en catalunya p ql
seuol mai q s atorgades. cap. xxvii.
fol. x.
Co que ningun stranger puga obte
nir en catalunya prelatures y dig
nitats ni altres beneficis Ecclesia
sticos, simo los naturals del princip
at de Catalunya, y comptats de
Rossello y cerdanya y dla excepcio
de alguns prelats. ca. xxviii. fol. x.
Co deles comandes del principat de
Catalunya, y dela castellania de
Amposta y dela prouincio dels seq
stres dites comandes. Cap. xxix.
fol. xi.
Co la offerta. fol. xii.
Co conclusio dela Cort. fol. xii.
fin de la taula.

Constitutions

CQue sien confirmats los capitulo de valls scrits y que lo inuen-
tarisabedor per lo bereu haje ser re-
but y testificat per lo notari que lo be-
reu volra y que lo assessor vaja ab lo
gouernador com exira de Barcelo-
na saluat just impediment de absencia
o malaltia. *Cap. i.*

Mimerament statuim y ordenam.
ab lo atio y appro-
vacio dela present
cort que les consti-
tutions fetes lo
any. *Q.D. xxxij*
en la present vila,
de Monco les quals enles Lorts a-
pres celebrads en la dita vila soiē por
rogades fins ala conclusio dla present
Lort co es los Capitols. *v. viij. viii.*
xj. xiij. xxvij. xxvij. xxxij. xxxvij. li. e
lo Capitol. *ij.* dels Capitols y actes
de dita Lort comensant per posar ma-
jor pau, y lo Capitol. *lxv.* deles consti-
tutions fetes dit any. *Q.D. xxxvij.*
en dita vila de Monco sien confirmas-
ts y per petuats com en aquells y en
cada bu de aquells sta disposat / e los
Capitols. *ij. y. xxvij. y. xxxij.* de di-
tes constitutions fetes dit any. *Q.D.*
xxxvij. sien prorogats fins ala con-
clusio deles primeres sdeuenidores
Lorts. E que lo primer Capitol dles
constitutions fetes dit any. *Q.D.*
xxxvij. lo qual sonch prouehitsos du-
rador fins ales Lorts de. *Q.D.*
xxxvij. y en aquelles no sonch mes
porrogat sia de nou statuit y ordenat
co e aquell se conte / e que sia durador
fins ala conclusio deles primeres sde-
uenidores Lorts. E que enlo Capitol.
lv. de dites constitutions fetes dit any
Q.D. xxxvij. bi sia ajustat que lo
inuentari sabedor per lo bereu haje els

ser rebut y testificat per lo notari que
lo bereu volra y no altre, y que enlo
dit Capitol. *xx. xxij.* deles Lorts de
Q.D. xxxvij. sie aiustat que sempre
qlo Gouernador vaja fora de Bar-
celona lo assessor sia tengut d'anar ab
ell saluo just impediment de absencia
o malaltia.

CQue les cōstitucions y
capitols de cort sien reduides a de-
gut orde. *Cap. ii.*

BTem statuim e ordenam
que per les persones ele-
gidores per nos y per
una persona de quicunq
ls tres staments totes
les constitutions y Capitols de Lort
sien reduides a degut orde, y del modo
que cumple ala bona directio y admi-
nistracio dela justicia, co es que sia fer-
ta distinctio ati deles superflues com
deles que son contraries a altres y de
les corregides y que de tot les perso-
nes nomenadores tingue a fer relacio
enles primeres corts.

CQue los notaris o scri-
uans expedit les letres citatories y in-
hibitories sien tinguts scriure al peu
de dits letres y copies de aquelles lo
nom del notari. *Cap. iii.*

ATem statuim y ordenam q
los notaris o scriuans q ex-
pedeixen letres citatories
y inhibitories per los scriua-
ns dla manamēt bajen y sientinguts scri-
ure al peu de dites letres y copies de a-
quelles lo nō del notari, o scriua dela cau-
sa sots pena de deu liures irremisible
mēt execudores deles quals sia la
meytat dla part instat y laltra dly rey.

De Catalunya.

fo. *ii.*

CQue no puguen esser
dos doctors dela real audiencia pa-
re, y fill, sogre, y Gen dre, y dos Ger-
mans saluo los qui son de present.
Cap. iii.

ETem Statuim y ordenam
queno puguen esser dos doc-
tors dela real audiencia que
sien pare, y fill, sogre y geare
y dos germans. Entes empero que en
lo present capitol no sien comprelos
los qui de present hisson.

CQue nos pugue exigir
sino dos reyal pionotari dei proces,
apena de perdre ion salari. *Cap. iv.*

ETem declarant les consti-
tutions fetes entles corts cele-
brades enla present vila d mō
go any. *Q.D. xxxij.* capi-
tol. *iiij.* y enles cors d. *Q.D. xxxvij.*
capitol. *xxxvij.* enles quals ion po-
des les paraules saluar dret de copia
statuim y ordenam, que dites paraules
no comprenduen cars algu, uno quat
exprimat la part de manara / o vol-
ra copia del proces, ati ciuil co crimi-
nal, y queno volent la part copia sino
comunicacio, no sie licital notari del
dit proces demanar ni exigir mes de
ls dits dos reals, com en dites consti-
tutions es disposat sots pena de per-
dre ion salari.

CEn les suplicacions de
contrari imperi se baja de posar terça
deterça per la part, qui supplicara di-
ns lo temps de uall statuit, altrament
si adeserta ipso facto. *Cap. vi.*

ETem statuim y ordenam que
sia en arbitre del juge fer la
prouissio enles supplicacions
de contrari Imperi encontiu-
nen passats los deu dies probatoris,
encara que sia enlo tresslat dela part, y
alpeu dla scedula, e que la part qui su-
pplicara dins los dits deu dies proba-
toris baha a depositar terça de tci la del
salari de dita causa / e si dins los dits
deu dies no depositara lo dlt salari, dita
causa sia aguda ipso facto per deserta,
y en aquella se puga pasiar auant per
lo juge lens fer altra declaracio / o pro-
uiso enla dita supplicacio de contrari
imperi.

CQue quant appatra de
la culpa del accusador en la enquesta
se puga procedir a instancia del fiscb
contra lo accusador. *Cap. vii.*

ETem statuim y ordenam
que tostems que per la
materia Enquesta, o al-
trament apparra dla cul-
pa del accusador que a in-
stancia del fiscb, o altra
instancia legitima contra lo primer a-
cusador se puga, o baha de procedir co-
siper ell, o per la accusacion fos sta-
da dita causa pueinguda.

CQue lo notari dela cau-
sa no do lo tresslat ala part, que no baha
primer buydada la scedula / o supplic-
acio enlo original, o en lo tresslat dela
altra part. *Cap. viii.*

ETem statuim y ordenam qlo scriua
dla causa sots les penes cōtegu-
des elas constitutions sobre a co
disposants, no puga restituir lo tresslat
ala part q no baha buydada la scedula
A *ii*

Constitutions

HABITACIONES
osuplicacio del original o en lo tressat
dla altra part, al qual aqui mateix se
puga o dir y començar lo proces ori-
ginal, encars que se perdes lo treslat
dela altra part, o la dita per los detin-
gues sens a ltra prouisió fabe dor a per
lo jutge, de modo que no se puga alle-
gar per lo notari, que per no ser arre-
glat lo original de dites suplications,
o sedules, no pot portar al jutge.

Que Los jutges de cort
expedescan les causes de qual ieuol
persones impedites de qual ieuol cri-
mis sera paraula y còclusio seguida en
la real audiencia del criminal.

Cap. viii.

Existix statutum, e ordenam
que les causes de qual
ieuol persones que sien una
petis de trets latrocis o fer-
russans, iugadors affrontadors recep-
tadors de farts y vagabundos, o dali-
tres semblants delictes, los meritis d'
ls quals no merestan pena de mort na-
tural, o mutilació de membre, encara q
merestan lleuar les oreilles, sien expe-
dides concloses, e determinades per
lo jutge, o jutges de cort, y a qui sera,
cometa la cauia, sera paraula y conclu-
sio, seguida en lo real conseil del crimi-
nal.

Que la taula que primer
staua penjada ala sala o clà pels d'les
taxes, que han pagar los presos sia-
to nata en dita sala.
Cap. x.

Etiam statutum yordenam q
la taula que antigament se
solia tenir penjada en la sala
dela preso, en la qual eren co-
tinuades les taxes del q los presos

al carceller hâ depagar per quisçú dia
axi de mesa morabatins, y altres dres-
ts axi a dit carceller pertanyents, co-
encara algutzires verguers notaris
del criminal, o altres officials ha repa-
rada, y tornada en dita sala, e que es for-
ma en dita taula contèguda, lie, remo-
guts tots atulos, obsecuada, e lo car-
rec hâ tenir dita taula en la maneratio
bre dura, y fer seiuar aquella, vinga a
carrec del carceller major, a pella de
privacio de ion offici.

Que la Constitució del
any. D.D. xxxviii. ca. xvij. Y la consti-
tució del any. xxxvij. Capit. xxv.
hajenoch en los cositoris dia deputa-
cio ballia general, y altres ordinans
de Catbalunya.
Cap. xi.

Etiam statutum yordenam q
la constitució eta en lany
D.D. xxxv. Capit. xvj
y la constitució de les Loris
prop passades de. D.D. xxxvij. ca.
pitol. xxxv. hajenoch en los consti-
tutoris dela de putacio ballia general, y al-
tres qual ieuol ordinans del present
Principat de Catbalunya, y Comptats de
Rosello y Cerdanya, Enies
empero que en lo present Capitulo
sien compresos los qui de present bi-
son.

Que sia feta la verifa-
cio del memorial deles despeses per
lo scriuia de manament, e que en lo co-
pte deles fulles del proces no sia con-
stat lo que ocupen les suplications, y
scedula scrites dels ad-
uocats, y prouisi-
ons de jut-
ges.
Cap. xij.

De Catalunya.

Fo. iij.

Que sia posat Bret del
General de deu Sous per liura de d'los
deles valors deles llanes, no com-
prendent les llanes que passen per trans-
it per Catbalunya de altres regnes.
Cap. xij.

Etiam statutum yordenam
que sia posat dret del ges-
neral de deu sous per liu-
ra de diners de la valor
deles llanes, compresos
los dret que stan ja imposats per to-
tes aquelles qui volent traure, o portar
dites llanes fora del present Principat
y Comptats de Rosello y Cerdanya.
Enies empero que en lo present
capitol no si compreguen les llanes,
que per transit passen per Catbalunya,
y Comptats demud d'los y entren
de altres regnes, per les quals se ba-
ja de pagar lodret acostumant.

Que Briuons y Belis
sien badejats, y expellits del prin-
cipat de Catbalunya, sots la pena de
uali scrita.
Cap. xij.

Etiam statutum yordenam que
briuons y belitres sien bade-
jats, y expellits, del Principat
de Catbalunya, y Comptats de
Rosello, y Cerdanya, y que s'isera-
pres los tal's vists, o trobats, star, o re-
uenir mes de una vegada en dits prin-
cipats, e contats, o alguna part de aque-
lls incorreguen ipso facto en pena de
ser açoats, bo d'star en galera per te-
ps de sunch anys, declarant mes auat,
statuint, q los officials no puxen
composar a q'ells sots pena
de priuacio dellurs
officials.
Cap. xij.

Constitutions

Que Los Capitans :
soldats no puguen pèdrejres per la
propria auctoritat dels provincialis de
les ciutats vilas e lochs de Cathalu-
nya.

liures no sié comezes en scrits sino ver
balmét se bajé detractar en les cors
ordinaris.

Cap. xv.

Tem per obuiar als grans
desordens abusos y extor-
tions q de vntéps en la son-
sta es introduits y s'ens endi-
ueries ciutats vilas y lochs del present
principat de Cathalunya y contats d'
Rosello y Cerdanya, per diuersos ca-
pitans soldats y gent de guerra qued
llur propria auctoritat e contra dret d'
la patria per lo qual es expresament
posat que nous vectigals en Cathalu-
nya no sién imposats ab violécia y cō-
tra voluntat dels particulars y pobla-
ts en aquells y aqueüles en los portals
d' ditas ciutats vilas e lochs, a hontes
tan aposentats y altres parts se prenē
allurs mans lenyes carbons ortaüies
fruytes y altres coes ques portē, o me-
tēdins dites ciutats vilas y lochs per
metent bolo capita general y los toc-
tinents. Pergo statuim y ordenam y
expresament manam axia d' dits capita-
general, e loch tinents, capitans, solda-
ts e altra gent de guerra e prohibim
dependre per via alguna directa, o in-
directa en dits portals de les dites ciu-
tats vilas y lochs del dit pricidat y cō-
tacts, a hòt serà aposentats de dits par-
ticulars provincialis de aquells ni en al-
tra part alguna de dites lenyes, carbo-
ns, o talis es, fruytes, e altres qual se-
uol coes d' qual seuol sort, o especie q
sien, encara q aquells tals qui aquells
portará, guiará, e còduyrá, e a portara
eguiar faran les volgues fendonar vo-
luntariament.

Chau ses menors de deu

Statuim y ordenam q ma-
jor ex pedicio dela justicia y p
releuar les parts de travall y
despeles q les causes menoris
de x. liures, e fins en dita sumatat sola
mét sié humana mít y de plascens pro-
ficeos en scrite plos officials inferioris
ordinaris dauat los qls se apontaran d'
cidides y determinades còtinuat sola
mét aqüelles en los registres de les cau-
ses verbals de llurs cors ab q los te-
stimo nis sien redigits en scrits.

Ques pugué dar clams
de pau y treua d' auat los lochs tinets d'
le officials qui tal processos fer podē.

Cap. xvii.

Statuim y ordenam q de
aqui auat se pugué donar cla-
ms de pau y de treua d' auant
los lochs tinets d' aquells officials
qui tal processos fer podē en cas en
pero d' absencia, o legitim impediment
d' los ordinaris y no altrament, e q ha do-
nada la querella ento cap de quiscuna
vegueria, o ballia com le acostumé de
fer.

Bonacio fecta a dalats
bandolers de drets y actions ipso sac-
cto no valega; y tal persona aquis fara
dita donacio sia priuada del dret.

Cap. xviii.

Statuim y ordenam q qual
seuol persona qui fara dona-
cio de paraula, o en scrite a de-
lats Bandolers y mals ho-
mens de Seguida de drets y accio-
ns a si que dits Bandolers per des-
fuis abmenales, o altrament haien,
o aconseguelqu lo que ls es dos-
nat ipso facto sia priuada del dret

De Catalunya:

Fo. iiiij.

Bela pena que lo estrá
ger incidira y qual seuol persona que
traura catius del principat de Cathalu-
nya.

Cap. xx.

Statuim y ordenam
que qual seuol stranger, o al-
tres qual seuol persones qui
attemptaran d' traure e los ca-
tius del present principat de Cathalu-
nya y comptats de Rosello y Cerdan-
ya per portar aquells en Fráça encor-
reguen en pena de ser condemnats a
galera tota la vida.

Que nos puguen traus
re mules y altres besties del principat
d' cathalunya sots pena de cent ducats
vor,

Cap. xxi.

findre en dites coes donades, e que
en jubi no pugua hauer sen en algú re-
p' rabo alguna ans dits drets y accio-
ns sié acquisits als qui posseirà, o qua-
si les coes en dita donacio contengui-
des, o al detenidor, o obligat de y en
aqueüles y lo delat bandoler, o home
de seguida, qui tal donatio acceptara
sia punit y còdenat en servir tota la vi-
da en les galeres de la Magestat. E
lo mateix statuim en los qui fan procu-
res o altrestrásportations a dits ban-
dolers.

**Bela liquidacio reser-
vada sobre la execucio del dret deles**
marches y dis dos anys lo jutge haja
de explicar dita liquidacio reserua-
da.

Cap. xxiiij.

Statuim y ordenam q deles
marches y altres pretensions per occasio del dit
dret fos spedida, y en aquella se haja ja
declarat diffinitiuament reseruada la
liquidacio dels emoluments de dit dret
statutum y ordenam que per la expli-
cacio de dita liquidacio reseruada y d'
claració dels caps resultants de dita
sentencia prefigum téps al jutge y re-
lador de dita causa y ala real Audiencia
de dos anys precisos, e peremptoriis del dia que la real Audiècia se pro-
seguira en Barcelona en avant comis-
tadors dins lo qual dita liquidacio re-
seruada sia explicada y los dits ca-
ps resultants de dita sentencia sien ab
effecte declarats y q las penes en dita
constitucio còrégudes sien entes en la p-
rent constitucio y obseruaga d' aquella.

Cap. xxv.

Statuim y ordenam q mules
algunes, matxos, rolinys, asens
y altres besties detraball ne al-
tres nos pugue traure de dits prin-
cipat y còtats sots pena de perdre dites
besties, y que incorregue mes auant en
pena de cèt ducats de or p' quisguna ve-
gada bi sera contrafer applicadora al
General de Cathalunya, e executado-
ra per aquells sots priuacio de llurs
salariis deles qualspenesia acquisida
la quarta part al accusador entes em-
pero que en la present còstitucio no sié
còpres los mulats, o pollins, mula-
tes, o pollines, asens, o rosins nats
en lo terme de Tortosa. E mes auant
que no sia fet prejudici als priuilegis
deles fires y que las besties compres-
des en les fires de Cathalunya pugue-
sser tretes del dit principat dins qua-
tre dies pagant lo dret acostumat ces
santofrau y q sia duradora fins ales
primeres cors.

Constitutions

Que en les causes feudals se baje de seruar lo orde de littis abreuiandis.

Cap. xxiiij

Tem statuim yordenam que en les causes feudals y empib teoticaries se baje de seruar lo orde d'litrib abreuiandis lo qual se serue en la Real audiencia y en les corts ordinaries dels llochs reals.

Que los jutges sentenciant hajen de declarar sobre les despeses,

Cap. xxvij

Tem statuim yordenam que declarant y sententiāt los jutges en lo principal hajen d'declarar sobre les despeses abstinent o condepnat conforme a justicia.

Que ningū balle o continent de aquell no puga esser familar dela Inquisicio.

Cap. xxvij

Mas encara statuim yordenam que ningū balle o loch tinen de aquell no puga esser familar dela Inquisicio e sien cōp o s'ab en lo present capitol Jutges scriuans y que deixat lo offici no pugā tornar esser familiars o officials del inquisidor.

Que los Bomians hajen de dexir del principat de Catalunya dins tres mesos.

Cap. xxvij

Ecom ala expulsió dels bomians qui vā p Catalunya y cōptats de Rossello y Cerdanya fent molt mal el otro finis fins al dia present noysjan bastar

les prouisions fetes per la serenissima reyna dona Germana en las corts d'Onç celebraides en lo any D. D. xij. capitol. xvij. ni lo que fonc prouebit per sa Majestat en la cor d'Oró en lo any D. D. xxxij. capitol. xviij. ni lo que fonc prouebit per vos tra Altesa en la presente vila en lo any D. D. xxxvij. capitol. xiij. Pergo statuim e o. ordenam que dins ipay de vñ mes apres dela fi deis presents corts en cada cap de Regueria hajen de publicar ab veu de publica crida que los dits Bomians ab tota la familia hajen y sien obligats de exir realmet y defet de tots los dits principat y cōtats dins tres mesos prop venido: y que passats aquells cayguē en pena d'perdre tots los bens y de esser astorats y posats en galera los qui seran de edat de vint anys fins en cinquanta y los oemes y menor hedat, ab les dossiendesterrats y que los officials reals no ls puguen guiar sots pena decent liures la qual pena los puga es ser demandada ala taula per lo sindic de la vniuersitat dela qual pena la tercera part sia del accusado y l'altra dels jutges de taula y l'altra dels de putats y que en la mateixa pena cayge los veguers qui en los caps deles vegueries no faran les dites crides: e que la ditta pena puguen executar tots los altres hauentes jurisdiccions.

Que los Apothecaris bajen de demandar las medecines dins dos anys, y la taxacio deles medecines bien entre uingue un metge.

Cap. xxvij

Encara mes statuim y ordenam que los Apothecaris bajen de traure los compes a los debitores deles medecines

De Catalunya

Fo. v.

nes y demandar la pagadins dos anys y si dins dit termino haurian fetas diligencia no puguen demandar res y bajen afer la taxatio ab interuencion d'blancos metges deputados per lo jutge ordinari, y acose tēga per tot lo principat de Catalunya y cōptats d'Rossello y Cerdanya

Que encarniceries nos puguen tallar anyells nianys, elles que no tingan vn any copit.

Cap. xxvij

Erluer lo abus q de algun temps ensa lefa o matar y tallar los anyells y anyelles per lo qual se causa diminutio de molto ns y oucles y caresties de carnis statuim y ordenam que de aqui auat nos pugue matar ni tallar en carnicerias publicas anyells ni a anyelles que no tinguen vn any complet/e que ha durado la la present constitucio fins ales pimeres corts.

Que nos trague roldo r del principat de Catalunya sino pagat lo dret de Finch sous per quintar al general.

Cap. xxvij

Edes auant per prohibir q nos traguen roldors del present principat e per lleuar la charistia del cui ram statuim y ordenam q sia imposat dret d'general de Finch sous per quiscum quintar d'roldor, e dos sous per quiscuna quartera de roldor quis traure del presente principat de Catalunya.

Queno sia imposat nou vectigal en catalunya p lo capita general.

Cap. xxvij

EPer quāt nous vectigals en Catalunya e contats de Ro sello y Cerdanya no poden esser impolats statuim y ordenam que al Capita general no lisa licit ni per mes per lini per ministres alguns directament ni indirecta paleamento / o amagada ab qual se uol mortu / o potestat imposar / exigir ni fer exigir algun vectigal / o impositiō nō contributio / e licars sera q lo dit capita general feya lo contrari pugan los diputats del dit general fer querer la dauen lo loch tinent general y enta real audiencia requerint y tent requerir per liur sindic que dits p. o cebanens sien reuocats y encars q lo dit loch tinent general dins tres dias apies q sera request no ls aura reuocats ab effecte y restituirs al pumer stament que ental cars la dita regia audiencia puga y baje de fer en nom del dit loch tinent general la dita reuocacio p obseruança deles constitucions de Catalunya dins sis dies sots pena de priuaciō de liurs salariis sabedora per dits Deputats / e altres penas en la constitucio dela obseruança contengudas.

Beles manutenencies
slos beneficis ecclesiastichs. ca. xxvij

Eom lo ordinari collador tinga la intrēcio fundada dedret en tota los mesos del any. Pergo declarant lo capitol. xxvij. dels corts del any. D. y.

xxvij. en la present vila celebrades statuim y ordenam que manutenencies sien consentides als prouehits per los ordinaris en tot temps si donchs no

A v

c. xxxij.

Els envers en Cardona le començaren
er per Rege Alphonsus m. c. 7. ad
capitulos enim sanctos Cœlestes fini
translati decesserunt iuris, ut alius
procedens per nullus ipso iure

Constitucions de Latalunya.

Se allegas y constas que la facultat d'ordinaris impedita y reseruacio/d
cret/o altrament restant dit capitol en
la resta en la forsa y volo/ entenent em
pero q si los tals beneficiis ferande de pa
tronat laycal/ o ecclesiasticb/ E sera
feta p'sentatio plo P'atro/ elo presen
tat ob vindra collatio y possessio se ha
ja de donar dita manutenencia al pre
sentat y no al prouehit per lo ordinari
Els dites mantenentia sera consentida
en virtut de collatio del ordinari d' be
neficid' patronat laycal o ecclesiasticb
sens presentacio dels P'atrons que
lo juge q tal manutenentia haura
consentida feta se d' P'atronat/ o pos
sessio d' aquell baje de reuocar dita ma
nutenentia sens altres proues dins lo
temps dela constitutio e que la present
constitutio sia duradora fins ales pri
meres sdeuenidores corts.

Aci seneren les Con stitucions Be Latalu nya.

Que pensant la Conten
cio de jurisdiccio entre les Corts eccl
esiastics y seculars nos innoue cosa al
guna. Cap. xxxi.

Om sia ordenat q
pensant la conten
cio de jurisdiccio
entre les corts Ec
clesiastics y Sec
ulars nos d'ga in
nouar cosa alguna
pergo statuum yor
dnam que pensatla dita contencio y
p'sentada la letra de coteccio nos puga
innouar cosa alguna encara que fos p
stratura d' presons, e si lo contrarie ta
ra que lo Lancellor ans d' declarar en
la contentio baje de reuocar
tot lo que sera enan
tate innouat.

Capitols Be Lort.

Fo. vii.

Com se te de regir lo
Comissari del breu Apponouc, y del
que ha de seruar. Cap. i.

Om per experien
cia se havilit q lo
comissari del breu
Apponouc y per
soe affissons y mi
nistres hi estes mol
ts prejudicis ala
jurisdiccio ordina
ria Ecclesiastica axi en repetir y rete
rir alguns clergues y altres plones ec
clesiasticas no essent reos de crims as
troces y axi no hauent cometos crims
y delictes qualificats legons forma
y tenor del dit breu co en procebir co
tra aquells tenir los prelos en los car
cers reals en vilipendi y derogacio
del titol clerical y dels ordens la grats
en que alguns dels dits clergues son
constituits y quant algun p'res condé
nat diffinitiuament per dit comissari
appele a la Sancta Iude Apostolica
dela sentencia contra el donada p' dit
comissari, e impetre jutge, o jutges
qui conguende d' dita causa de appella
cio lo dit comissari del breu impideix
lo jutge impetrat en dita causa de ap
pellacio molestant aquell ab celiures
y altamente de hontie legueix que lo
tal codemnat no pot proleguir libera
ment la causa dela sua appellacio con
tra la ouuctorat dela sece Apostolica
Pergo la dita cort supplica a vostra
Altesa li placia statuir y ordenar que
lo comissari del dit breu en los casos a
ell permesos baje y si tenguta proce
bir etiam acaptura y declarar ab vot
y parer almenys d' quatre doctois de

la real audiencia y no en altra manera
E mes placia a vostra Altesa que los
quis pendran y retundran per dit comi
ssari no puguen estre portatis ni reten
guts en los caceris reials ans aqlls ha
je estre portats en los carceris dia cort
ecclesiastica a het dit comissari resi
dira y que ales appellacions de sentencia
diffinitua interpoladores dit Comi
ssari deixa a determinar conforme ala dis
policio d' ordre canonich. Plau a la Al
tesa que los comissaris del breu no ex
cediran la forma de aquelli y content
y mane als doctois dela real audiencia
que puguen aconseillar als comissaris
estren demandants per ells y que en los
carceris abont se ieran de reguis si en tra
tats humanament y que ales appellacions
siad differit tant que nit per tenor
del breu y devret sia permes.

Bels jutges de taula de
la vegueria de L'ampredon que sien
persones habils. Cap. ii.

Com supplica la present cort
a vfa Altesa li placia statuir
y ordenar que ales que en la
vegueria de L'ampredon noy
ha cauallers ni doctois per estre jut
ges de taula que tostemp'e que d' altra
vegueria seran presentats al reguer y
consols de L'ampredon legons se pra
tica que aquells sien admelos y los ac
tes per ells fers si en validos no ob
stant que no sien dela vegueria. Plau
a la Altesa en cas que noy aguere en di
ta vegueria persones habils per a jut
ges de taula.

Lapitols.

Cue nos puguen fer li
stes en Cathalunya y que no sen fasse
abus. Cap. iii.

Tem suplicam los dits tres
staments que placia a vostra
Altesa statuir y ordenar qd as
sauant nos puguen fer tales
en los principat de Cathalunya y Lo
ptats d Rosello y Cerdanya exceptac
empero que en aqo no tien co. np. cles
les listes ja comensades en la Luta ja
oto: gada per sa Altesa al Bahy de Ar
les sots pena que tien perdudes y con
fiscades al Rey donant ne la Lliga
part al qui acusara. Sa Altesa manda
ra tenir aduertencia en aqo que no fa
se abus y mane que nos puguen expe
dir sino per la Real Cancelleria y en
carrega al Loch tinent General que
nos fassen sino ab moltacausa

Cel Archebisbed Tar
ragona: Para que baje rencir en la
Eglesia. Sa Altesa scriura a la Mag
estat. Cap. iv.

Tem suplica la dita Cort a
vostra Altesa que li placia y
effectuacio del capitol. xi. de
les cors passades sia ferunt
yra Altesa intercedir y donar cartes
per a la Magestat. Asy y efecte que lo
Archebisbed Taragona qui vuy es
vingue a residir en la Eglesia y mirar
per ella y en car de ligitim enpediment
sel. done altra recompsa mes como
da per a la Magestat per que se puga
donar dita prelatura a persona tal que
residis y sublenas los poblats dela p
vincia deles necessitats que per dita
causa sostengny sera per lo semblant
conseruacio del patrimoni de la Ma
gestat y de vostra Altesa. Sa Altesa

scriura a la Magestat intercedint pa
q aqo se effectue.

Cue los Castellans La
pitan e alcavts de la fortalea d Ro
ses: e altres fortalecs, e Castells del
principat de Cathalunya, y comprats
de Rosello, y Cerdanya sien Cathala
ns naturals. Cap. v.

Tem supplica la dita cort a
vostra Altesa per obseruancia
del capitol. xxii. dclla Cort
propatida lo qd fins a vuy
no es stat obseruat que placia a vostra
Altesa que tots los castellans Capita
ns, e alcavts dela fortalea de Roses
e altres fortalecs, e castells d present
principat, y Comprats de Rosello, y
Cerdanya sien y bajen de ser naturals
Cathalans verament no ficta natis/
e domiciliats en lo present principat y
cotos de Rosello y Cerdanya, o filis
de Cathalans encara que no sien mas
en dits principat e comprats. En aqu
ns vuy se ni trobauen sien repellit y
affimateix se entenga deis lochs men
ts y surrogats en loch de aquells com
bajen de ser dela mateixa qualitat y
naturales del surrogant. Plau a su
Altesa que sien guardades les consti
tutions remoguts tos busos y fras
us. Cap. vi.

Cue Sequestres dles
fruys d Abadies y altres beneficis q
frace los tenen en Cathalunya sien co
menats a Cathalans. Cap. vi.

Tem suplica la dita cort a vo
stra Altesa que li placia que
encas que lo temps de la
guerra comuniques com se
acostuma posar sequestres en los fruys

de Abadies y altres beneficis que
francios tenen en Cathalunya axi be
en viles lochs juridicions rendes y
altres proprietats que laxhs France
los tenen en Cathalunya p compres
successions, o altrament, e per temps
poran tenir que dits sequestres sien co
menats a cathalans, e primerament
aquellos pertones que sobre dites vu
les lochs, juridicions i edes e proprie
tats tindran credit spcial, o general
obligacio, o entre mans mas, o ypo
ibeca tota exceptio y diffugi remo
gut, e concorrent molts a chegar si
p.ferirs los primers prestants idonea
cautio d be administrar dits lecretes
y tonar comple y restituir los fruys
pagats primer a eli y altres crehedos
is tots los creduts deguts y despeles
per causa de dits sequestres etc.

Plau a la Altesa los qdres sien co
manats a cathalans a arbitri d loch
tinent general a contell dela Rota.

Cue los notaris Reya
s substituuts dls scriuans d manamen
bajen de fer los memorials en los pro
cessos sens que tien requets per les
parts y que no li ha benn eta part de
salari. Cap. vii.

Tem supplica la dita Cort a
vostra Altesa. Li placia itatu
r, y ordenar que los notaris
Reyals substituuts dls scriua
ns de manament bajen y sien tenguts
de fer los memorials en los processos
comforme al orde ddotz d la constitucio
entes ultimas dcls fetac capitol. xviii.
sens que sobre aqo bajen de fer reques
ts per les parts nls baje d ser bestre
ta part del salari, sots les penes en di
ta constitucio contingudes. Plau
a la Altesa. Ab tal empero que sien pa

Be Cort.

fo. viii.

gats los dits scriuans substituuts a co
nexer qd el ele dor hagut sguart als
trabaus sostenguts.

Cue los scriuans dels
juges de taula no poenentlos proces
los per sars mila seguretat h. n
prestada o te jutges y alius actes de
uall continguts. Cap. viii.

Tem supplica dita Cort a
a vostra Altesa. Li placia sta
tuir y ordenar que los scriua
ns dels juges de taula no po
enentlos processos ius por estats/c, p
uissions dels juges ni la seguretat h. n
prestada en lo introbit dels officis
ni los instruments deles mesades y a
lignacions, y que los dits scriuans ba
jen los salaris de dits processos origi
nals y tres suats, ari y legons es diplo
sat per privilegis y constitucions y no
altrament les quals per ditz effecte si
seruades. Plau a la Altesa que no se
interescan los dits instruments sino qd
calendental ya per les parts no fes de
manat.

Cue Francesos ni fills
de aquells no tengan en cara que sien
casats no puguen tenir offici Real en
Cathalunya qd es los qui no tindran
domicili per deu anys. Cap. ix.

Tem supplica la dita Cort a
vostra Altesa li placia statuir
y ordenar que Francesos ni
fills de aquells encara que sien
casats no puguen tenir offici Real en
Cathalunya y los quils tencen ne sien
remoguts y en loch de aquells posa
ts Cathalans: entenen empero que
lo present capitol no coprengalos fills
de ditz Francesos nats, y domiciliats

Lapitols:

en Cathalunya. Plau asa Altesa que aço se entenza en lo de aqui auant en los qui no tiendran los domicilis per deu anys en Cathalunya y ques guarden les constitutions sobre aço disposats.

Que tot frances: o altre stranger q desafaria en scrits o paraula a alguna persona, o vniuersitat se ratrauot ab arcabus, o balesta sia co demnat engalera perpetua sens remisió alguna.

Cap. x.

Tem supplica la dita Cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar aiustant ala constitucio feta per la Magestat en la present vila de Montço en lo any D.D. xxxij. que tot frances, o altre estranger que desafaria en scrits, o de paraula a alguna persona vniuersitat, o colegi, o sera trobat ab arcabus o balesta parats, o desparats sia condennat y posat en galera perpetua, e sens remissio alguna declarant que s'engener sia entes lo qui no es vassall de sa magestat. Y vostra Altesa y que lo present La pitol no comprenda los mosos que aniran juntament ab los amos. Plau asa Altesa pus que no sien mes dedos per quicun amo:

ota quis dicarno
etrancas quo ad
cetim huius . c.
c. dicitur extra
eis qui no est de
unitate vel villa
el qui no est de
ieuria et diocesi
t hoc secundum
ibicram maren
et notat freres
costi. Regis petri .
unie barcinone
. xlviij . col . v.

Bel Bret que han de pagar los qui trau en vestiar y virtualles de Cathalunya.

Cap. xi.

Tem Suplica la dita Cort a vostra altesa li placia statuir y ordenar que sia imposat dret de general: go. es vint bisouper quicun molto cabrit, crescat, cabr, e altre qual seuol cap de bestiar de llana, per quicun bou, o vacca

quatre liures quatre sous, e vint y bisouper quicun porcell, quaranta dos sous per quicun porch viu, o bacco, o carnalada, dos sous per quicun quitar o carbo, e vnsouper quicun quitar de lenya per tots a quells qui volan traure dites virtualles lenyes y carbosora de ls Principat, y Comptas de Rosselló e Cerdanha y aço i ens prejudici de la constitucion sobre aço dispositat remoguts y lleuats tots abulos fins aci fets per lo loch tinent general del predit principat en auer contenides a diuerties periones moltes licencies de poder traure dites virtualles, statuint yo, devant que dites licencies no sien mes donades ans los qui abelles trauran dites virtualles encorreguan en les penes contra los fraudants los dretes dites generalitats impostaes, et lo qui bauria contra feria punit com dits, y dits deputats ne obligats de fer executar aqueu l'oficio pena de priuacio de son iatalan, e que de dites penes basta la qüta part lo acusador. Entenent que del present capitol sien exceptades les vaccas nades en lo temps de Cortesa que passan nou anys les quals puguen traure d'el dit regne sens bauer d'pagar dret, e saluat los temps propius de totes les dites coses per als Cathalans lo qual propuls puguen pendre en la taula del general que voran. Plau la Altesa la qual au bestiar y carns, y que sia d'racor fins ales primeres cors.

C Los Sindichs, deles ciuilitats que sien naturals de la mateixa vniuersitat.

Tem supplica la dita Cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar que los sindichs qui les

ran tramesos per les vniuersitats en cors hajen de ser naturals deles vniuersitats per les quals seran tramesos, y domiciliats en aquelles y fents soch y stada, e que altrament no sien ad mesos en dites cors, Plau asa altela que los sindichs deles vniuersitats baixen ser dela mateixa vniuersitat.

Que los priuilegis del Rey en Jaume sien confirmats.

Cap. xiiij.

Tem supplica la dita Cort a vostra Altesa q li placia statuir y ordenar que lo s Privilegis del Rey en Jaume axi deles Laiendas de Juliol. D.D. cc. xxxij. Confirmats en la Cort de Montço del any. D.D. xxxij. capitol. viij. Sien confirmats y obseruats remoguts tots los abusos contra dits privilegis fets, y la tenor d'aquells insertat en lo present capitol de Cort. Plau asa Altesa que sia seruat lo dit privilegi y lo capitol de cort fet éla cort de Montço. D.D. xxxij. capitol. viij. remoguts tots abusos.

Que no sien secretades virtualles ne altres prouisions dins lo temps de uall contengut.

Cap. xiiiij.

Tem supplica la dita cort a vostra altesa li placia statuir y ordenar que de assi auant no pugan esser secretades virtualles ne algunes altres prouisions per mes de vint dies, y si dins aquellos no serà pagades als q dites virtualles y prouisions son al puc les boires eo es al temps de dit sequelle valdrà percutir los molts danys que los poblatos endits Principat y Comtats si

Be Cort.

fo. viiij.

ns aci ne ha patits, y si mes de dits vint dies durauendits secrestes hauien depatir y supportar. Plau asa Altesa que los dits secrestres no pugan durar mes de dos mesos.

Que lo Bisbe de Tortosa paborres, y Canonges, pugue traure del regne de València: les rendes de llurs beneficis sens pagar cosa alguna.

Cap. xv.

Tem supplica la dita Cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar que lo acte d'ordene set per la Cesarsa Magdalena present vila de Montço lo any. D.D. xxxij. disponent que los Ecclesiastics d Tortosa no contribuiscan en altres serueys sino en los que faran en lo present principat, e q vullen consentir letres, y prouisions necessaries ab nominacio, e de putatio de persones, o juges que tingen poder, o facultat de fer obseruar lo dit acte de Cort, y fer restituir al Bisbe Paborres, e canonges, y capitol d Tortosa lo quies prouara legitimament los habent pagar en València de llurs rendes per los Serueys en dit Regne fets, e que no sia prohibit, als dit Bisbe paborres, e Canonges, y capitol traure del dit regne de València los dits fruys y rendes reben en dit regne per rabiode llurs dignitats, y beneficis ans aquells pugan liberament traure de dit regne per llur sustentacio y per pagar los carrechs de llurs beneficis. Plau asa Altesa que sia seruat dit capitol de cort numero. xxx. any. D.D. xxxij. y si volran letres, y prouisions q assendran igides vniuersis et singulis officiis per executoris de dit capitol.

Capítols

Que sia cassada y reuocada la pruisió de la Magestat, dat en bruxelles, del any. D.D. xxxviii. en fauor dels soldats contra la vila de Perpinyà, e que los doctors del real consell bajen determinar sobre a codis quatre mesos. **Cap. xv.**

Tem supplica la dita cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar, que sia cassada y reuocada la pruisió de la Magestat. Dat en Bruxelles. a.x. de Juli ol. D.D. xxxviii. en fauor dels soldats contra la Vila de Perpinyà, e tots los procediments en virtut de aquells etats per lo capita general, o son loch tinent, com afets contra dret, y contra altra prouisió, e execucio. i als devoits a Altesa consentida en fauor dedita universitat, e mes supplica la dita cort a vostra Altesa. Li placia manar, y proveir, que tots los doctors dela real audiencia que vuyson, o per temps seran, sien obligats en virtut del present acte de cort, en determinar en regaments sens reseruacio alguna lo proces dit de assistentia, per executar les imposicions, e illes contralos soldats e gent de guerra, lo qual sta introduit en dita audiencia, y executar lo q̄ bauran declarat diffinitiuament dins temps de quatre mesos, contados del dia de la conclusió de les corts, no obstant qual seuol prouisió endit proces siéntades feres, les quals fossen vistes impedir la determinatio, e sententia, de ditta causa, e no obstant, que fos continuat entre causes menors e bagues a sperar la determinacio de altres processos, ab pena, si dits doctors dela real audiencia no bauran diffinitiuamente declarat endit proces, y executada una declaracio realment, y briorefficie

dins lo dit temps, ipso facto incorreguan en pena de priuatio de llurs officis sens declaracio alguna, e sien inhabils pera obtenir officis reials, deles quales penes no ls puga esser fet grauia, o remissio entot, o en part per vostra Altesa, e que los dits doctors dela real audiencia no pugan allegar excusacio, o exceptio alguna, encara que diquessten per manament de la Magestat, o de vostra Altesa, o per deliberacio concordament feta en la real audiencia, ell s hauer satisfet al present capitol, y acte de cort. E que si dins dit temps no li declara, que sia en facultat ala ditta vila fer bi apres declarar. **Plau a sa Altesa, y mana ques fassa justicia en totes les dites causes dins un any.** **Cap. xvii.**

Bela tara dels scriuans comesia al Balley jurats, e veguers de Perpinyà, que sié posats en una taula, es sia penjada en la cort de ditta vila. **Cap. xvii.**

Tem supplica la ditta cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar, que attes, que per lo capitol. xxvij. dela constitucio del rey empero segó feta en la cort de Barcelona, es comesia la tatra dels scriuans als jurats, balle, e veguers de ditta vila. Ergo mane vostra Altesa proveir, que tots los salaris sien posats en una taula, e a quella sia penjada en la ditta cort, asique tot hom la puga veure, y si los notaris excedu randita tatra, puguen recorrer a lo Balley Jurats. **Plau a sa Altesa** que fassa la ditta tara, y se tinga en la ditta taula, y en cas que se abuse, se recorrega al veguer, oba

Be Cort. Fo. ix.

Tots los priuilegis y altres prouisións concedides contra constitucions e actes de Cort ala vall de Reusie reuocades, seruades les constitucions, y actes de Cort sobre aq̄ disposants. **Cap. xvij.**

quelles causes ciuils, axi les ques tractan verbalment, com en scrits, q̄ de la natura romanen en poder del ordinari, y en lo criminal, quart en les causes noues, deles quals no coneix la real audiencia dins los vint dies per altres constitucions prefigits, puga de aquellas conixer dit Gouernador.

Plau a sa Altesa, ab que no se impedescan les causes verbals del Lancer, y Regent.

Que los familiars dela Inquisicio, y dela cruzada, o cambra Apostolica sien conuenguts deuant los ordinaris, que coneguen dels crims, y d̄s deutes no obstant la familiaritat. **Cap. xx.**

Tem Supplica la ditta Cort a vostra Altesa li placia statuir y ordenar, q̄ los que son familiars del Sanct offici, o Cruzada, o cambra Apostolica apres de hauer cometido delictos, o hauer se obligat a deutes, puguen esser punits, y castigats per llurs ordinaris, e los que son deutors, puguen esser executats, no obstant la familiaritat dela inquisicio, crusada, o cambra apostolica.

Plau a sa Altesa se scrue el capitol començant e per tot fes en la Cort de Barcelona any. D.D. xx. y que bala loch en los familiars de cruzada, y cambra Apostolica.

Bela sequia de Luhir: del que se ba de seruar. **Cap. xxi.**

B

HAYKO

Capitols

Tem supplica la dita Cort A vostra Altesa li placia statuir, y ordenar, que per ferla caualler algu dels vassalls feudatarios, e terrastinents de la sglecia d' Elna nos puga escusar d' pagar los delmes, axi com abans los pagaua, no obstant qual seuol male usos, y costums, que en contrari s' sien tollerats. Plau a la Altesa enlos ques fassan occiauant Lauallers.

sitar de Luir lo Procurador Reyal o loch tinent d' aquell, ollur assessor, será re questes de paraula, o en scrits bahan esien obligats executar la pena de deu liures contra las personnes, qui pendran, e regaran de dita Legua sumariament, e de plasens strepit, ni figura de juy, axi com per deute Reyal y fiscal se e costuma. Si per cas lo dit procurador Reyal, o loch tinent y assessor recusaran de executar, com dites, dins sis dies, apres de esser requerits, y no suran executat, o ester pagat la dita pena, pasaran los dies sis dies, apres de dita requesta, sia lliur, y pincia. La dita vila de Luir bauer i ecos al Balle General de la Ciutat de Barcelona, lo qual fassa la execucio Rigurola, sens distincio de personnes, com a deute fiscal. Manana la Altesa al procurador Reyal de Rosello, que fassa, y admestre justicia sobre dites penes ab tota breuerat, y encars de notable negligencia puguen los de Luir recorir al governador de Rosello, o al Balle General de Cathaluña, sobre dites penes.

Que los Lauallers de la salla o la Sglecia de Elna no sien escusats en pagar los delmes.

Cap. xxv

Tem Supplica la dita Cort A vostra Altesa li placia statuir, y ordenar, que per ferla caualler algu dels vassalls feudatarios, e terrastinents de la sglecia d' Elna nos puga escusar d' pagar los delmes, axi com abans los pagaua, no obstant qual seuol male usos, y costums, que en contrari s' sien tollerats. Plau a la Altesa enlos ques fassan occiauant Lauallers.

Que han de seruar los juges de taula en la Leguera de cap redon.

Cap. xxviij.

Tem Supplica la dita Cort A vostra Altesa li placia statuir, y ordenar que los juges de Taula, que seran creats en la Leguera de Camp Redon bahan, y han obligats dins dos mesos, apres que seran finits llurs trienys, o dins un mes apres que seran proveblis per los juges de Taula, cridar, y publicar les taules, e ester tot lo que toca a liures e fiscis, e si dins dit temps nou faran, no sien admesos endits officis, e que los talis juges de taula no puguen ebre sin o una terça en publicar dites taules, e encontinen hauran donades les sentencies. Altra terça, se tal la execucio de les sentencies altra terça, los quals salaris lo depositari nomenat y donat per ditz Leguer baya, y sia obligat donar aquells als Consols dela vila Leguera de Camp Redon, los quals sian obligats donar, y reparcir en la forma sobre ditz y no en altrament.

Plau a la Altesa.

De Cort.

so. i.

Que per malaltia: o just impediment d' Lanceller, o ci Lácel ley regéts la cácerria y jutges de Cort bajan la meytat del salari, los jutes de rota bajen dos centes liures.

Cap. xxvij.

Qui e la causa dels apolentos ques porta entre la vila de Perpinyà, e soldats se bajen de decidir en la regia audiencia dins vn any

Cap. xxvi.

Tem supplica la dita cort a vostra Altesa li placia manar, y prouehir, que la causa dels apolentos ques porta en la regia audiencia entre la vila de Perpinyà, y lo fisch, y los soldats se bajen decidir en la regia audiencia dins vn any en la mateixa forma y manera, y éles mates penes/ questa prouehir en lo Capitol dela asistencia de les fises y imposicions de ditta vila numero. Plau a la Altesa y q'sia dins yn any.

Que se asan a manifestar pesar y despatxar los safrans ques cullen en la terra de orta del Bisbat de Tortosa en la taula dela vila de Batresa,

Cap. xxv.

Tem perquant per causa de les Marques a torgades a diuerses personnes los treballadors pastors, e altra familia estrangera, lens la qual nos pot viure en lo Principat de Cathaluña, y còptats d' Rosello, y Cerdanya fugè y no gosen habitar en aquell s. Pergosuplica la dicta cort a falesa li placia statuir y ordenar q' n'igüese rrador/moliner, pastor, treballador, ni moso d' soldada puga esser marcat

B

q'

Capitols

en dits Principat, ni Comptats per marca alguna concedida, ni ni conce dadora, ni en aquelles pugāesfer, ni siē compresos en manera alguna. Plau asa Altesa.

Que ningun Estranger
puga obténir en Cathalunya prelatu res y dignitats ni altres beneficis Ec clesiasticbs, sino los naturals del prin cipat de Cathalunya y Comptats d Ro sello, y Cerdanya, y de la ex cepcio de alguns prelats.

Cap. xxviiij.

Os a justa es / e per vostra Altesa / e p decessors vostres a tots los regnes vostres de Spanya a torgada / y en lo present Principat per los reys d Arago d immortal memoria predecessor vs es ordenada q / los beneficis Ecclesiasticbs sien posschits per los regnics de aquells, p go ad berine vostra Altesa a la voluntat del Serenissim Rey don Alfonso quart de immortal memoria predecessor Nostre en la Cort de Sanc Culgar, en la Constitutio començant. **C**on per les nos tres, y aquella de nou corroborat, y co firmant ab lo acio, y ab a pprouacio d la present Cort. Placia a vostra Alte sa statuir y ordenar que ningun estranger de qual seuol grau o condicio, que sia no sie admes a obtenir en lo present Principat d Cathalunya y Compta ts de Rossello, y Cerdanya ningunes Prelatures, Abadies, dignitats, Lo mandes, officis ni beneficis Ecclesiasticbs, axi Regulars cō seculars en

dit Principat y Comptats constitui ts, o fundats ni pensions ni reservas de fruyts sobre los fruyts de aquells, ans en dits Beneficis y pen sions y reservacions de fruyts tant solament sien admes los qui vera ment y sens fictio, o dispensacio se ran naturals de dits Principat y Comptats, y nats en los lochs o terres que pague los fogartges al Ven tal de Cathalunya, los fills d aque lls, encara que sien nats fora los dits Principat, y Comptats, los quals empero no tindran lo dret venint, obe uallan de persona Estrangera me dia, o inmediadament, e los quals per obténir dits Beneficis no auan consentida alguna pensio, ni reserva cio de fruyts, ni altre interes pagat aurán a stranger algu, en los quals casos dits naturals sien trachs com estrangers, e perque millor dites cos es sien obseruades. Placia a Vostra Altesa statuir y ordenar, que nun gu no gos ni presumesca per dit effecte presentar a ningun natural dels dits Principat y Comptats ninguns actes, o Provisions de qual seuol estranger, o natural tenint lo dret mediada, o inmediadament de aquells, e per qui per dit dret consentit baura pensio, o reseruacio de fruyts, o altre interes pagat, o donat li aura ni tan poch als predictis nogos aduocar, p o curar ni defensiar aquells en juy nifra juy sots pena, que los tals presenta ts aduocants, y solicitanis sien fets inhabile ipso jure, y sens altra declaracio de tots officis, y beneficis a que los naturals del present Principat podē y son acostumats concorer, e que si en exallats p vña Altesa, e vres officials dels dits Principat y Comptats lens poder esser remesos de dit exili p qual seuol officials vres, e que encore

Be Cort.

Fo. ss.

gan en pena de Mil Florins de Arago, a aplicadors a vostres Costes Reials per la meytat, e per laltra meytat al Official executant, e ultra les penes sobre dites en coreguen en les penes apposades, a semblants perso nes per los fueros de Arago y furs d'Ualentia, prematicas, y leys de Las tella, les quals volen ser bagudes per repetides, junt ab tota la tenor de aqles axi com si de paraula a paraula sostienaci continuades contra los nota ris empero Reials, e Apostolicbs, o laychbs, qui tals actes venints en nom de estrangers directament presenta ran, Placia a vostra Altesa ordenar ser repetides en aquest cas les penes posades per vostres Predecessors, quant en los qui presenten a laycas per sones citacions Apostolicas, e que pergo sien priuats del exercici del ofici de Notaris en vostres Regnes, del qual cas no pugan axi mateix per vostres officials ser remesos. Si empero los tals Notaris presentants seran Ecclesiasticbs. Placia a Vostra Altesa sta tuir, y ordenar, que sent presos per los atreuiements dits, per vostres officia ls sien restituvis en los carcers Episcopals del Bisbe en la diocesi, del qual lo dit official se trobara de aquell modo, y manera, que se acostumende restituuir los clergues conjugats obligatis ab scriptura de terc fermada en la cort del Seguer de Barcelona, fins atat, quel dit Notari haja restituvis to ts los actes, clà apprisia d aquells sial guns ne tindra, e la part en danys, e interlos fer part formada a despeles del General y la present Constitutio ser seruar sots les inhabilitations mate res. Entes empero que del present Capitول sien exceptats lo Archb Bisbe de Tarragona qui de present es, y vuit persones per ell nomēadores du ns cert termini prefegidor per Vostra Altesa per los Beneficis a la Colla cion y prouissio y lo Bisbe de Vicb que vuy es y tantes personnes qntes en les derreres Loris li foren cōsentides en un capitol tractat d mateix exceptat axi mateix lo reueredissim d Ferrado dloazes bisbe d Leyda elect d Tortosa

B 19

Capitols

exceptio.

Y les vuyt personnes que nomenara les quals tambe enles Corts passades foren exceptades y a ell reseruades y la materna exaciosa per lo doctor Arias nou electe de Leyda y per vuyt personnes per ell nomenadors y p lo Abat de Agger y p tres psones p ell nomenadores per los beneficis de son abadiat que se ranfora de son monestir y que la dita nominacio hajen fer los sobredits dins sis mesos comptadors del dia dla conclusio dles presents corts enauar e que les penes imposades als aduocats hajen loch tant solament en los cars que son imposades als notaris. Ecom lo dit Reuerendissimo don Ferrando dloazes Bisbe d Leyda sia present en la dita cort nomena les psones seguents. Joan d Loazes, francesch loazes, mossen Joa Martiara canonge de Leyda, francesch marti, Gaspar togores, Baltasar togores tots dela ciutat de Oriola del regne d Valetia, y Cosme d omiate d la ciutat d Valetia. Plau a la Altesa exceptades les p latures sobre les quals intercedira ab sa Magestat y les comandes quela castellania d Amposta te e Cathalunya sobre les quals ha respost en lo seguent Capitol de les comandes.

CBeles Comandes del Principat de Cathalunya y dela castellania de Amposta y dela prouissio dels sequestres de dites comandes. Cap. xxvij.

En les Corts Celebrades en la Ciutat de Barcelona p la Magestat en lo any. D.D. xx. sonc fet vn Capitol de Corts qui comenca. Item Excelentissimo senyor ab lo qual es prouechit

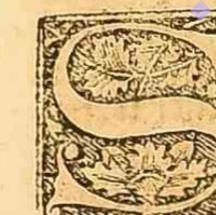
y ordenat que no sia donada possessio a algú frare dela religio d sancto Joa de Hierusalem que no sia nadiu, e originari d Principat d Cathalunya de preceptoria, o comanda alguna dla Castellania d Amposta situada dins lo dit Principat de Cathalunya fins tro/ etat q sia puebit, e posat en execucio q los frares originaris, e nadius d lo dit Principat si e acullits y d fet co corregue enles Comandes fundades en dita Castellania en cara q si e en los regnes de Arago y Valetia y que contra aquella disposicio no sien atorgades p la Magestat loch tinet general ni altres qual seuol officials de aquella executories ni altres prouissions com en dit Capitol es contengut al qual se fa relacio, e apres los frares de ditar religio Aragonesos y Valencians perq los dits executorials nols eren consentits sensc los quals no poden rebre los homanaiges dels vassalls obnat Reials Pramaticas procuraren que lo Mestre dela religio posas sequestre en los fruys de dites Comandes y manaua al sequestre respondentes dels fruys al qui de dita Comanda era prouebit no essent nadiu ni originari del dit Principat aixi que ab tal sequestres se feya fraual demunt dit Capitol y ala Reyal Cancelleria y segell perque se rebian los fruys sens traure executorials, y per obviuar aseblants frauds en les Corts celebrades en la presente Vila per la Magestat en lo any. D.D. xxxij. sonc fet vn altre Capitol de Corts que comenca. Diles leys ab tot effecte no son obseruades ab lo qual es disposat que en dites Comandes tunc dins lo present principat fos posat sequestre p lo loch tinent general de Cathalunya a instancia dels deputats los quals capitols d cort son statutsem

De Cort.

Fo. xij.

que obseruats y sempre que son stades consentides letres executorials son stades reuocades coma actes fets contra dits capitols. Ecom de poch temps en la sien contra serie y tenor dels dits Capitols stades consentides letres Executorials per apendre possessio deles encomandes de Vilalba Seco yorta les quals estauen seqüstrades a instacia dls deputats de Cathalunya a frares valencians qui no son nadius ni originaris del present Principat. Pergo supplican a vostra Altesa los tres Estaments de Cathalunya que li placia sie de merce sua reuocar dites letres executorials, y tornar dits seqüstres en dites encomandes fins tro, e tant que dits capitols sien effectuats e los dits frares acolits segons en dit capitol es disposat, la Altesa sera servit per q no se haja de venir atermens de justicia atres que la reuocacio de dits executorials es sobre cosa eclesiastica y que es interes dels regnes y p lieuar inconuenients en ells que se pose en son poder, o de qui sa Altesa manara per a donar alguna bona desexida per la bona concordia en los regnes y sino q les parts seguescan la justicia.

Serenissimo molt Alt y molt poderos senyor.

Aplican los brastos Ecclesiastich y Militar de ladita Cort A Vostra Altesa li placia statuir y ordenar que los Capellans qui tenen beneficis y sien en catala y a despesa de patres, germans, y Oncles, o altres conjutes personnes vns no contribuyen en la despesa en cara q per aquells sia rebuda la reda com no sien cap de familia ni sien son foc de per

B 119

si que no sien fogajats. Enem que los capellans y vicaris los quals stan en les parrochials, o altres beneficis per fer lo seruey en aquelles y stan a soldada, o en diners, o part de fruys, o peu de altar que no sien foguejats. Plau a la alteza lo sobre dit acte de cort.

Serenissimo molt Alt y molt poderos senyor.

Os brastos Ecclesiastich y militar d la presen Cort supliquen a vostra Altesa li placia statuir y ordenar que lo acorde de cort set per lo Serenissimo Rey don Juan lo continent general del serenissimo Rey don Alfonso quart d immortal memoria ab lo qual sonch atorgada y confirmada la declaracio y reconexio feta per lo dit Serenissimo Rey don Alfonso que les decimes y primicies possebides per Iglesies, y personnes Ecclesiastiques y religioses hauien pertegut, y ptenyen ales dites Iglesies y Ecclesiastiques personnes y religiosos p dret diuinal y humano y la pramatica feta p lo Serenissimo y catholic Rey don Fernando segon de immortal recordacio sobre la exasctio paga deles decimes y primicies, data dela qual sonch en la present vila de Montco a dos d Setembre. D.D. x ab la declaracio feta p la Cesarea catolica y real magestat abs la reyal pramatica dat en la ditta vila d montco a. p d setembre. D.D. xxxij. si e inuiolable met ob seruades p q lo tenor d dites pragmatiques sia notori placia a vna Altesa statuir, q aqlls, olo effecte d aqlls sie publicat ab crides p los caps dles vegueries del present principat y corts d Rossello y Lerdanya. Plau a la Altesa

Capitols:

Offeria.

Serenissim Dolt Ale
y Dolt Podes
ros senyor.

LA Cort general del Principat de Catalunya y Comptats de Rosello y Lerdanya, y los tres Bascos de aquella congregats en les Corts generals per la Sacra Cesarea Catolica y Real Majestat conuocades les quals Nostre Altesa de present Celebra en la vila de Montgo als incoles del Regnes de Arago q̄ camar huida y enesa a la proposicio per vostra Altesa feita y considerada la molt amor y voluntat que clarament mostrè tenir sa Majestat, y uostra Altesa als dits Principat y Comptats y poblats en aquellos prouebint la justicia en tal modo q̄ dits poblats puguen estar en pau tranquillitat, y repos, y entenent mes auant ab molta affecio en totes les altres coses que han respecte a la utilitat, be, y augment dela Republica del dit principat y Comptats, per al qual effecte en aquestes Corts per vostra Altesa son stades fetes prouehides y ordenades moltes coses axi q̄ constitucions com per Capitols y actes de Cort y altrament per les quals migensant lo Auxili Diuinal se spere que lo dit Principat y Comptats no solament se conseruara, mes encara augmentara en la poblacio y tot altre ben de aquells. Considerant aximetic los dits tres brasos los grandissims gastos y despeses que la presata Sacra Cesarea Catolica Royal Majestat ha sosténgut y spere sostener per los actes mencionats en la dita proposicio per vostra Altesa fetos los quals actes tots han

redundat y redunden y s'peren redun-
dar en augment conseruacio y gran y
vniuersal be de tota la Christiandat e
pergo dignes de immortal Memoria
y que de present per los dits actes la
prefata Cesarea Catholica Reyal
Magestat se li offren necessaria-
ment moltes despeses y gastos los q'
ls s'esperen redundar en vniuersal be
y repos y perpetua seguretat de to-
ta la Christiandat y assenyaladament
del dit Principat y Comptats, y de tots
los altres Regnes de sa Magestat p-
totes aquelles y moltes altres considera-
cions suites . Los dit tres brasos sei-
guint la propria naturalesa: e innata se-
abilitat dels Catalans imitat a los p-
decessors q' n'haça faltat al servey de
llurs Reys Principis y Senyors pro-
genitors y p'decessors de sa Magestat
y d'vra Alcada d'immortal record en
cara al servey d'la dita cesarea Catholi-
ca y Reyal Magestat no p'q' en afo sien-
o pugue esser obligats, o estrets en al-
guna manera, ni p'sguard q' altres Reg-
nes ala dita Cesarea Catholica reyal
Magestat somesos li hajé feres offer-
tes, Servey, o donatiu L'los habi-
tats endit Principat y Comptats, sien
poble Franch y Llibert de tota exa-
cio, e imposicio forçada ab expressa
protestacio que per lo present acte no
lienni puguen esser obligats engene-
ral: o en particular mes del que volú-
tarialment se obliguen y que lo present
acte, y coles en aquel contengudes en
es deuenido: no puguen esser tristes
en consequentia, y no obstant que en
les corts celebrades per vostra Alte-
sa en la dita vila de Montço en lo any
D. D. xxxvij. fos conuengut y con-
cordat entre la Magestat, y vra alte-
sa y los dits Tres Brasos quedan-
rant lo temps del imposit del fogat-
ge fer en les vites Corts del qual res-

Be Eort.

50. Kiff.

ten en cara tres anys que per sa Magestat ni per vostra Altesa, ni per als tres officiis seus de qual seuol prebe minencia si en no pugues esser demanat altre seruey per qual seuol causa o raho per urgent y gran que fos renunciant y expressament dits tres brasos d' llur propria e mera voluntat per les causes de munt dites ala dita comuencio ab les reseruacions, e saluetats ensemblants actes acostumades les quals volen haver aciper repetides, e insertes, e ab les cedicions, e modifica cions deuall contingudes, e no sens elles per aquesta vegada tant solamēt de llur mera liberalitat y spontanea voluntat offereixen y fandonatiu graci os ala presata. S. L. L. R. D. dedos centes trenta cinqu milia liures de moneda corrent en la sua ciutat de Barcelona pagadors plos Deputats del general del dit Principat asa Magestat op ella a Domingo dorbea regent la general thesoreria lo qual de beneplacit ecōsentiment de vra Altesa, e de dits tres brasos es fet y cōstituit receptor del dit seruey en la forma seguēt. Co es p tot lo mes de març primer vinet tre ca milia liures procebidores del dit general del dit principat en cōptants, y d' ls deuts, aquil deguts, aride preus de arédamēts d' les taules de dit general y dret dela bolla, y sagell d' cera, y d' entrades, y exides, e restes d' fogatges, co altres qual seuol dicta del dit general Et rēta sinch milia liures p tot lo dit mes d' març tābe prop venidor pcebidores del pdit general, e bauedores p via de vēdes d' censals morts sobre dit general y generalitat d' aquil a rabo, ofor de vint milia per mil fins en summa de sexanta Milia liures. E mes d' setanta milia liures a complimēt de cōtates les dites doscētes trenta sinc milia liures per dits Deputats page dores pcebidores y p ells exigidores del imposit del fogatge lo qual la dita cort de present impota segons forma serie y tenor dels capitols ordenats en la cort de leyda enlany. D. D. x. y les desliberacions fetes en la presente Cort per temps de set anys prop venidors que serā. D. D. liij. D. D. liii. D. D. lv. D. D. lvi. D. D. lvij. D. D. lviij. D. D. lvij. Co es arabo qua tres sous per any per quicun cap de familia en los tres anys primer vinent ylralo fogatje, vell q en aquells stain posat e aps co es en los tres anys aps segēts, co es. D. D. lvj. D. D. lvij. D. D. lvij. arabo d' dotze lo⁹ pany p quicun cap de familia, En lo restatany sete d. D. D. lvij. arabo de nou so⁹ per quicun foch, o cap de familia lo ql fogatge que de present dita cort impos saria pagador en quicun dels sobre dits Anys en dites y guals pagues co es la vna en lo mes de Agost y l'altra en lo mes de Debembre. No res menys. La dita Cort, e los dits tres Brasos tambe dellur mera, e propria voluntat, y ables saluetats, y reseruacions en semblants actes acostumades, y no p que en aço sien: opuguenes ser obligats, ni en lo venidor puga es ser tret en consequentia de sit jolos de seruir a vostra Altesa per les moltes merces rebudes de aquella, y per los molts traballs que en aquesta cort li ha plagut pendre offereixen y fandonatiu gracios a vostra Altesa, de vint y cinqu Milia liures de la sobre dita moneda tambe procebidores del dit General, e bauedores per via d' dites vendes de censals morts sobre lo dit general, o generalitat de aquell a dit foro d' vint milia per mil y pagadores a vostra Altesa, o al dit Domingo dorbea Regent la thesoreria general d' sa Magestat. Lo qual per lo semblant

HAWK
IM
NIKOB
Lapitols:

debent placit, e consentiment de vostra alteza: es fer, e constituit receptor deles dites vintycinch milia liures de aci per tot lo dit mes de Març. Elos predictis donatius graciosos fan los proprie dits brassos ab condicio, que dins lo dit temps dels dits set anys, qui començaran a correr del primer dia del mes de Janer primer vinet, que durara lo dit guiatge confirmant, e ampliant vostra Alteza la promesa gracia, e merce feta enles dites corts passades per vostra Alteza no pugue p sa Magestat, ni per vostra Alteza ni per altres officials seus de qual seuol prebeminècia sien esser feta conuocacio en virtut del usatge princeps namqz, o conuocacio d pau y treua general, encars enlo qual se pogues conuocar, o per via de seus ostz, somatents, caualcada, o per qual seuol altra via, o manera los poblats enlo dit Principat, e Comtats no puguen esser forcats mes pagar, o anar, ne altra seruitut major o menor, fer ni p sa magestat ni p vostra Alteza puga esser demandat altre seruey per qual se uol causa, rabi, o necessitat per vrgent que sia. E per quāt a vostra Alteza ha plagut que del sobre dit donatiu de dites docentes trenta cinch milia liures que los dits tres brasos fan a dita Lelarea e Real Magestat resten quaranta milia liures per asatisfer als agreujats, o crebadors axi liquits, coliquidors, axi de justicia, o reuocacions de privilegis deutes y demandes contra dita Lelarea y Real Magestat donats, y donades. Perçò dits tres brasos ab beneplacit y consentiment de vostra Alteza volen y ordena que per effectuar dita promesa los sobre dits Deputats se retenguen versli de dit donatiu fet a la Magestat es a saber deles pagues darreres del dit fogatge de dites quaranta milia liures

per pagamento com dit es dels dits agreujats, e crebadors, axi liquits, coliquidors, axi de justicia, o reuocacions de privilegis, deutes, y demandes declaradores per los prouehidors y comissaris de greuges la qual quantitat de quaranta milia liures sino bas tara a la satisfacció d'olis agreujats y crebadors qui hauran obtenguda sentencia o sentècies donadores en l'ur fauor per dits prouehidors de greuges y demàrdes, no perden perçò llur dret y actio, ans vostra Alteza per sa Magestat promet en la bona fe real, que sa Magestat pagara, y satisfara a quells lo reitant sots obligacio dels bens de la presata Lelarea y Real Magestat. En res menys dits Deputats bajen y sientinguts pagar a lo dits agreujats, ço es a qualcu de aquells, ço es loq per los dits prouehidors de greuges sera s'intéciat y declarat sa Magestat esser los ocbitors y deurels pagar com partint entre ells les dites Quaranta milia Liures a sou y a liura segons e quicun vindra per dit compartiment fadedo: per dits Deputats, o hoidors de comptes del dit general, axi que sens altra interuencio de la Magestat ni de vostra Alteza, o manament seu los dits Deputats, o hoidors de comptes paguena dits agreujats, o dmanants les dites pagues cobran solament la sentècia, que obrègude hauran si de major quantitat sera feta de ductio de aquella y no mes avant. E que endites quaranta milia liures no sien compeses, ni si encloguen deutes de castells, ni fortaleses, ni soldats d aquelles. E placia a vostra Alteza consentir atorgar y prouebir quellos prouehidors o jutges d greuges o aquelles personnes, aqui tocarà, y sientingudes y obligades executar les sentencies donades p los prouehidors de greuges.

De Lorts.

Fol. xiiij.

Corts passades en tot lo q no sien executades, o pagades les quantitats en dites sentencies contègudes y los qui han obtingut dites sentècies y no sien stats integralment satisfets, e no hauran rebut les quantitats, en aquelles contègudes, no sientingutes a donar demandes devant los prouehidors de greuges de les presents Corts, o almenys no sien obligats a fer proces ans dites sentencies ja donades sien portades, a execucio a sola exhibicio, y ostensio de aquelles, si q los qui hauran obtingudes dites sentencies sien admicsos en los compartimente s'abedors de dites quaranta milia liures que vostra Alteza consigne y reserua per los dits agreujats, e liuen pagats y latifsets, axi com liura de nou obtenir sentencia, y encars que los prouehidors de greuges sobre dits sentècias sien declarasen en causes ja sentèciades, o declarades per altres prouehidors de greuges que les dites sentencies donadores sien donades a les parts p lo protonotari, o son locbs tinent, o regent franques de salari, y tots y qual seuol drets, e que per rabi d aquelles no se baja de pagar, sino tant solament lo p'oces, que per causa de les sentencies, ja donades se haura de fer, E com per fer les vendes de dits censals, com de sus es dit sia necessari que la ciutat fassa sindicats de putats d dit general, y a altres personnes per dits tres brasos elegides supliquen perçò dits tres brasos a vostra alteza, que ara per llauors y llauors per a ral i placia fermar, loar, y ap, puar, e d'cretar dit sindicat, e les vendes d que s'abedors ab aquelles clausules, o privilegis, que seran necessaries en fauor d los compradors de dits censals com en semblants actes y fets es acostumat

Corts sindichs dela vostra ciutat de Barcelona no tenen fins aci poder, ni facultat de consentir al dit donatiu, com no tenguen resposta dela consulta feta ala vint y quatrena, pç oparlant ab la deguda submissio, honor, y acatament; ques pertany a sa Magestat y a vostra Alteza no consenten, en lo seruey ques offereix a la Magestat ya vostra Alteza per los tres brasos dels dit Principat y Comtats, ni en la forma de a quell, e requeren al protonotari de la Magestat y de vostra Alteza que dela preient protestacio fasca carta publica. r.c. Altissim'. r.c.

Lo serenissimo Dolt Alt y molt poderos senyor Lo Princep nostre senyor accepta la offerta, e donatiu graciós p los dits tres statments dela dita Cort fet a la Magestat ab y a la Alteza les còdicions en aquell contègudes, reglamentat ala dita Cort lo dit donatiu, atorgue les còstitucions, capitols, e altres coses p la dita Cort supplicades ab les decretacions en aquelles contègudes y admet la protestacio feta per los dits sindichs de Barcelona si y en quāt sedeu admetre Eliplau d'consentir de la dita cort atorgar com de present atorgue vn mes de temps, o ins lo q la dita Ciutat de Barcelona ab lo costell de cent jurats, e les personnes, que yuy son dela vint y quatrena de aquella en la forma a costumada puguen com sentir en la dita offerta, e donatiu, y modos, e forma enlo acre de aquells contenguts, y consentir enlo sindicat, lo qual consentiment sia de tanta forsa, e valor com si los dits sindichs de present purament, e simple baguessen consentit, en axi, que si dins lo dit temps d vn mes comptador del dia present ensuente, noy hauran consentit que la ditta offerta, y donatiu, e totes les altres

tibus Rosillonis et Ceritanie, qui bec
dictis nominib⁹ laudam⁹/a probam⁹
concedimus ordinamus / firmamus
qz etiam et iuramus, eisqz bullam plū
beam Catholice Maiestatis Regis
Ferdinand: ab aui nostri, cum nondū
Lesarea Maiestatis fabricata fuerit
impeadenti iussimus apponenda.

yo el Principe.

SIg X nū Ferdinādi d^o Loszes
episcopi Illerden electi der
tusen Sig X nū Fratris Wi
chaelis formi Abbatie Mo
nasterij beate Marie de monte serra
to. Sig X nū fratrī gisberti malarg.
procuratoris Abbatie beate Marie
riui pulli. Sig X nū nobilis Caroli d
cardona Abbatie siue perpetui comē
datarij monasterij beate Marie de sta
gno. Sig X nū Guillermi cassiodor, p
curatoris episcopi Barcinonē. Ig X
num Archangeli mercader Abbatis,
siue perpetui commendatarij sancti Mi
chaelis de cuxano. Sig X nū Domini
cipereandreu procuratori archiepisco
pi Tarracōnē. Sig X num Petri d
castellē sindicū capitulo ecclie Tarr
aconē. Sig X num fratrī Dominici
Villalba Abbatie sancti Laurentij de
Monte Barcinonē. Sig X nū Di
me de lloris procuratoris episcopi vi
cen. Sig X nū francisci soler de cani
z canonici ecclie Illerden sindicū ca
pitali dicte ecclie pbrachio ecclesiast
ico Cathalonie. Sig X nū Frācisci
de Monte catbeno comitis Aycone.
Sig X nū Onofrij martini de rupe
bertino vice comitis de Rupe bertino
Sig X num Philippi de castro deso
z de sonollet vice comitis de euol de
lla z de canet. Sig X num nobilis lu

SIg X nū Philippi del
grā Principis Asturia
ru et Gerude zc. primo
geniti regnorū Castelle
aragonū legionis vtri
usqz Sicilie zc. gubernatoris Gene
ralis regnorū corone Aragonū ducis
Montis albi, et dominici ciuitatis Ba
lagarij locum tenentis generallis Les
area et Catholicarum Maiestatis
In Principat Cathalonie, et comita

Capitols:

Coses de consentiment dela dita Lort ordenades, e atorgades sien bagudes per no setes, entenen empero que si es tant sa Altesa en lo solio o en la present villa de Montço, en cara que fos resgut lo solio se rebia la consulta d'la vint y quatrena consentint en la dita offerta, que dit consentiment sia bagut de tot en tot com si ans del solio fos fet, y en tal cas, no sia necessari altre consentiment.

C Elos dits tres staments dela dita Lort attesta la necessitat dela partida de sa Altesa, gran benefici del present principat, e per cuitar molts danys qz pouen seguir al dit principat s'ila present cort, e coses en aquella ordenades no sortien son efecte consenten en lo dit acte y temps consentits per sa Altesa ala dita L'utat de Barcelona, E ala dita vint y quatrena en lo modo y forma aci contengut, ab expresa protestacio, que no sia fet directament, o indirecta en esdeuenidor, prejudici als preuilegis, miales prerrogatiues, libertats, y drets, praticues, y costums del present Principat y Comtats, y all tres s'deuenidores corts pranyents, y per questa vegada tant solament, E no pugue esser fet en esdeuenidor en consequencia, e per les dites causes, e no en altra manera.

C Es Altesa licencia la present cort de Cathalunya passat lo dit mes com rador del dia present en avant dins lo qual mes tant solament se pugue fer lo acte seguent, Es a saber, que la dit a ciutat de Barcelona, Consell de L'et jurats, la vint y quatrena d aquella se de prestar lo dit consentiment, y cosenir en lo dit acte dela offerta, e donar la sindicatura en lo modo, e forma de sus

dits, eno per altre effecte, ni en altra manera, ni per altres coses.

Conclusio Bela Lort.

Gas quidē constituciones capitulo, et actus curie, juxta decretationes nostras insine cuius libet capituli scriptas et a positas, ad supplicationem, et cum consensu, laudatione, et approbatione omnium subscriptorum in dicta generali curia die presenti constitutorū faciū san cim⁹ statuum⁹, quoqz oam⁹ et ordina m⁹ et vo, lum⁹ pnos, successoresqz nos, trors, ac officiales regios omnes incōcussisse et inuiolabiliter obseruari. Quapropter futuro locumtenēti, et capita ne generali, gerentibusqz vicis generali gubernatoris in dictis principatu Cathalonie, comiati baiulicqz Rossilionis et Ceritanie, vicarijs, justicijs, curijs, baiulis, subuicariis, sub baiulis, seceris qz demū vniuersis et singulis officialib⁹ et subditus sue Maiestatis et nostris dictorum qz officialiū locum tenētibus presentibus et futuris, auctoritate et potestate regia plenissima quae fugimur, dicim⁹ p̄cipiū et mādām⁹, quatenus omnia et singula supradita in p̄ce insertis constitutionibus et capitulis iuxta dictas decretationes conten ta teneant et obseruent, et ab omnibus faciant teneri et in uiolabiliter obseruari et nō contra faciat vel veniat, nec ali quē contra facere vel venire permittat ratione aliqua siue causa. Et ut predicta majori gaudeant firmitate, et locum tenens generalis predictus et alter nos prefate Lesaree Maiestatis, nec nō nomine nostro proprio promittimus in

Conclusio

douici de cardona. Sig*x nū nobilis Frācīci d'rocaberti. Sig*x nū nobilis Ludouici oliver de boreller. Sig*x num nobilis Aluari de Madrigal. Sig*x num nobilis ludouicide senes terra e de sancta Eugenia. Sig*x nū nobilis Francisci de guimerano. Sig*x num nobilis Hisperti de guimera, no. Sig*x num nobilis Joannis de Boxados. Sig*x nū m nobilis Petri de pagaria. Sig*x nū nobilis Heraldi de pagaria. Sig*x num nobilis Hieronimi de luna e de bellera. Sig*x num nobilis Martini meca. Sig*x nū nobilis Francisci de rebolledo. Sig*x num nobilis Jacobi de rupe bertino. Sig*x num nobilis Francisci deluna. Sig*x num nobilis Francisci meca. Sig*x nū nobilis Michaelis meca. Sig*x num Gasparis gagariga. Sig*x num Hieronimi may. Sig*x num Francisci setanti. Sig*x num Petri Lapila. Sig*x nū Lome d'boxadors. Sig*x num Michaelis de boxadors. Sig*x num Geraldi de monsuar e de arinyo. Sig*x nū Rambaldi de corbaria. Sig*x num Eome pujades. Sig*x num Jacobi Alamany. Sig*x num Bernardi aymeric. Sig*x num Jacobi Salba. Sig*x num Sancte Elementis de Brunera. Sig*x num Joannis moliner. Sig*x num Monserrati argen sola. Sig*x nū Hieronimi d' rellende. Sig*x nū Georgi ortiz. Sig*x num Gasparis toralla. Sig*x nū Frācīci pelegri. Sig*x nū Geraldimichaelis. Sig*x nū Petri michaelis Agullo. Sig*x num Francisci bresco. Sig*x num Flamidianni boyd de malla. Sig*x num Joannis lazari de costa bella. Sig*x num Joannis Francisci de ba nyull. Sig*x num Onofrii montolin. Sig*x nū Laurenti de heredia. Sig*x nū Onofrii seguer. Sig*x nū

Raphaelis lobregat. Sig*x nū Petri lansa. Sig*x nū Michaelis sanct menat. Sig*x nū Ludouici Joannis castells. Sig*x num Hieronimi car dona. Sig*x num Antoni res. Sig*x num Jacobi queralt. Sig*x nū Joa nis fresquet. Sig*x num Rogeri de soldeuila. Sig*x num Francisci hospi tal. Sig*x num Gabrielis ferre de busquets. Sig*x num Pauli d'mos serat. Sig*x num Hieronimi dezlor. Sig*x num Frācīci calça. Sig*x nū nuri. Joannis sorribes. Sig*x num Clementis sobrebals. Sig*x nū Andre pons. Sig*x num Ludouicimot oliu. Sig*x num Caroliginta. Sig*x nū Michaelis gor. Sig*x nū Gal gerandi ferrer. Sig*x nū Francisci d'meya. Sig*x nū Quirici malari. Sig*x nū Francisci Monserrati nouira. Signu Galcerādi ribot. Sig*x nū Jacobit regine. Sig*x nū Frācīci inartch p'brachion illant. et Sig*x na Dionis d' Clariana Joānis ludouici lull. et Jacobi Joannis capi la Sindicorum ciuitatis Barcinone. Sig*x na Petri Robio. et Mel choris minoris Sindicorum ciuitatis Gerde. Sig*x na Raphaelis Agullana et Michaelis renari Sindico rum ciuitatis Gerunde. Sig*x nū num Joannis puig. Jacobi gilcen et Joānis frigola Sindicoru ville Per piniani. Sig*x nū Odatbei curto sindici Vertule. Sig*x nū Gasparis Co di us sindici Uici. Sig*x nū Raphaelis soler sindici ciuitatis Minorisse. Sig*x num Joannis levo sindici ciuitatis Balagari. Sig*x num Petri pasqual sindici ville Podi Crutani. Sig*x nū Geraldii benedicti laudes sindici ville Bilulduni. Sig*x num Antoni soler sindici ville francbepenio ren. Sig*x num Genesij bofill sindici ville turricelle de mōte grino. Sig*

Bela Cort.

Sol. xvij.

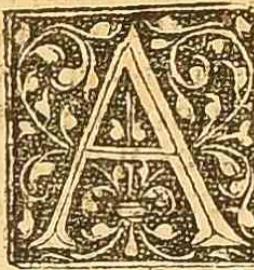
liij. ab la qual sou donat ple poder a ella dits sindicbs de donar llur cōsen timent a la offerta del seruey setperdi ta. Cort general a la Magestat y a la Altesa simplement en lo modo y sou ma en la dita offerta contenguts y de fermar lo sindicat de muni dit per la manleuta sabedora deles peccunies necessaries per la paga del dit seruey y que per co inseguint la facultat per la Altesa en la acceptacio del dit seruey seta, e concedida a dits sindicbs, e vian is sobre aço dela reseruacio per la Altesa ab aquella seta, prestar endit con sentiment als dits offerta de dit seruey, e fermaren en lo dit sindicat de les quales coses la Altesa mana y los dits sindicbs requiriren a midit pro to notari qui en lieus acte presentis en ago per iest monis. Lo Illustre Don Francisco Dauilos. Qui que d' pet cara. Don Pedro de Cardona. Osa iordom. Don Antoni de Tolero. Caulleri z maior. y lo Reuerent mossen Goncaluo perez secretari de la Altesa. Ig*x nū Michaelis Clemētis presatari. m' Celaree et Chatoli caru Magestatū suc q' Celsitu amis consiliari y protonotari caru q' auctoritate p' universam ditione regiam publici notari, qui premisis interfuit, ea q' de dicti dñi Principis mandato intredecim soleis pergamenis hoc in quo signum eius appositi est, computato, scribi fecit et clausit.

Sig*x nū Michaelis Clemētis presatari. m' Celaree et Chatoli caru Magestatū suc q' Celsitu amis consiliari y protonotari caru q' auctoritate p' universam ditione regiam publici notari, qui premisis interfuit, ea q' de dicti dñi Principis mandato intredecim soleis pergamenis hoc in quo signum eius appositi est, computato, scribi fecit et clausit.

Disprinceps et locutes generalis exactis indicta curia generalie causis publicatis et iuratis māda uit mihi Michaeli Clemēti in cuius posse die dñs Princeps et omnes predicti firmarunt.

Incurie admi omnis. B.

*mag. mag. P.
snor
fauz
my*

Labense les Bites Constitucions:
Capitols y actes de Cort, En la insigne Ciutat de
Barcelona. A. xxvij. de Març de. M. D. liij. En la
Emprenta de Jaume Lloret y Librater del general
del Principat Cathalunya. y ordinatio, y del libera-
rio, y manament del Reverets, y Magnifics Senyors Deputats del dit
Principat y Comptats de Rossello y Cerdanya, y ab lice-
tia y special comissio, de aquells, com a Propte-
tors, que son, de les leys d'la terra, y segos,
ns que altres vegades fer es acostum-
mat. Los quals p lo semblant han
ratxades, a qüelles, A Linch
Sous per cada vna,
moneda Baro-
celonesa.

ИЛ-32373

Наукова бібліотека
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова